

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

18/4815 hms

20. desember 2018

Tildelingsbrevet til Norges forskningsråd for 2019

1 Innledning

Norges forskningsråd er et viktig virkemiddel for departementet for å bidra til å nå de sektorpolitiske målene om bedre helse i befolkningen og bedre, tryggere og mer effektive helse- og omsorgstjenester.

Det vises til HODs budsjettforslag for 2018 (Prop.1 S 2018-2019) og Innst. 11 S (2018-2019), og det tildeles med dette **338,736 mill. kroner** til Forskningsrådet med henholdsvis **338,212 mill. kroner** over kap.780, post 50 og **0,524 mill. kroner** over kap. 732, post 21 til drift og utvikling av nasjonalt system for måling av ressursbruk til forskning i helseforetakene. Det er en økning på 1 mill. kroner til norsk deltakelse i Euratom og 2 mill. kroner til forskning på CFS/ME som er lagt til program for Behandling.

2 Mål for Norges forskningsråd

Det vises til Kunnskapsdepartementets (KD) tildelingsbrev for 2018 som omtaler helheten i regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og prioriteringer og til de fem målene som er fastsatt for Forskningsrådet:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgiving

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Helse- og omsorgsdepartementet

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Besøksadresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.no.
983 887 406

Spesialisthelsetjenesteavdelingen
Saksbehandler
22 24 84 90

Departementets tildelinger til Forskningsrådet skal primært bidra til *Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer* samt *Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet* og *Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet* og *Mål 4 Et velfungerende forskningssystem*.

Oppfølgingen av HelseOmsorg21-strategien og regjeringens handlingsplan for denne, regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning (2019-2028) samt viktige politiske målsettinger innen forebygging og folkehelse, diagnostisering, behandling, og rehabilitering og helse- og omsorgstjenester er uttrykt i statsbudsjettet, i Legemiddel-meldingen (Meld. St. 28 (2014–2015)), Primærhelsemeldingen (Meld. St. 26 (2014-2015)), Folkehelsemeldingen (Meld. St. 19 (2014-2015)), Nasjonal helse- og sykehusplan (Meld. St. 11 (2014-2015) Prioriteringsmeldingen (Meld. St. 34 (2015–2016)), Meld. St. 25 (2016–2017) Humaniora i Norge og Leve hele livet - En kvalitetsreform for eldre (Meld. St. 15 (2017–2018)

Departementet viser til Forskningsrådets tildeling til Direktoratet for e-helse til Helsedataprogrammet og arbeidet med å etablere en helseanalyseplattform. Departementet anbefaler at Forskningsrådet i tildelingen og prosjektstyringen legger vekt på at investeringene skal bidra til å realisere gevinster i tråd med målene for Helsedataprogrammet og den langsiktige utviklingsretningen for helseanalyseplattformen. Se for øvrig tildelingsbrevet til Direktoratet for e-helse for 2019.

2.2 Styringsinformasjon

Det vises til KD etatsstyringsbrev punkt 3 som omtaler styringsinformasjon for målene som er felles for alle departementene. I tillegg er bruken av Health Research Classification System (HRCS), HelseOmsorg21-monitor og øvrige måle- og rapporteringssystemer og statistikk som omfatter forskning, innovasjon og næringsutvikling innenfor helse og omsorg viktig styringsinformasjon for HOD.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2019

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets (HOD) budsjettforslag for 2018 (Prop.1 S 2017-2018) og Innst. 11 S (2017-2018). Tildelte midler for 2019 vil bli utbetalt to ganger i året, den 30. januar og 30. august.

De midler som stilles til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Forskningsrådet gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programstart eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med bevilgende departement. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet.

Bevilgningen for 2019 skal gå til følgende programmer og aktiviteter i regi av
Forskningsrådet: (i 1000 kr)

Program	2019
Bedre og mer effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester (HELSEVEL), herunder innovasjon	120 050
Bedre helse og livskvalitet gjennom hele livsløpet (BEDRE HELSE) Inkl. øremerket forskning på antibiotikaresistens	69 130
God og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering (BEHANDLING). Herunder tidl. program for stamcelle-forskning og Transcan persontilpasset medisin, inkl øremerket forskning på hjernehelse og 2 mill. kr til forskning på ME	86 555
Global helse- og vaksinasjonsforskning (GLOBVAC)	9 400
STRATEGISKE OG ANDRE SATSINGER	
Kvinnens helse og kjønnsperspektivet	10 471
EUs strålevernprogram	1 960
JPI neurodegenerative sykdommer og Alzheimer	8 765
JPI antibiotikaresistens og forskning	6 343
HelseOmsorg21 - HelseOmsorg21 Monitor	4 588
Stimuleringstiltak for økt norsk deltakelse i EUs rammeprogram for forskning	0,950
Coalition for Epidemic Preparedness Innovation (CEPI)	
Ny senterordning - Forskningscenter for klinisk behandling for ALS, MS, demens mv	20 000
Totalt på kap. 780 post 50	338 212
Måling av ressursbruk til forskning i helseforetakene (NIFU)	0,524
I alt på kap. 780,50, kap. 732, 21	338 736

Føringer:

- Finansiering av forskning på demens videreføres med inntil 20 mill. kroner, jf Demensplanen.
- Sykdommer som representerer store samfunnsmessige utfordringer, har høy sykdomsbyrde og der vi vet det er kunnskapshull skal prioriteres innenfor relevante programmer og satsinger, dette gjelder eksempelvis muskel- og skjelettsykdommer,

ALS, langvarige smertetilstander, kroniske sykdommer, demens og utmattelsesykdommer herunder CFS/ME med mer.

- Behovsidentifisert forskning, brukermedvirkning og vurdering av både nytte og kvalitet i prosjekter skal ivaretas i tråd med føringer gitt av HOD i brev datert 23. februar 2015.
- Norge skal bidra aktivt i det globale forskningssamarbeidet mot antibiotikaresistens.
- Forskningsrådet har det operative ansvaret for å følge opp at helse, omsorg og velferdsteknologi fra 2018 ble et prioritert område i forsknings- og teknologiavtalen med Japan.
- Det bes om at Forskningsrådet ved behov bistår Helsedirektoratet i arbeidet med Velferdsteknologiprogrammet, det vil eksempelvis være å gi råd om gjennomføring av studier mm.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning, overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Helse- og omsorgsdepartement viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

Når det gjelder kostnader knyttet til utvikling og drift av HelseOmsorg21-monitoren ønsker departementet innen 1. mai 2019 en vurdering av faktisk kostnader med dette arbeidet jf. at det fra 2019 ble tilbakeført 2,5 mill. kroner.

5. Krav til rapportering

Helse- og omsorgsdepartementet ber om rapportering på forskning og innovasjon innenfor følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- forebygging og folkehelse
- behandling/diagnostisering og rehabilitering
- helse- og omsorgstjenester

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet under pkt 2.1 i dette brevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i årsrapport for de departementsvise rapportene.

I tillegg bes Forskningsrådet rapportere på følgende:

- Nytteperspektivet og brukermedvirkning (integrert i øvrige sektorpolitiske prioriteringer)
- Forskning gjennom ulike satsinger ved bruk av HRCS

Rapporteringskrav og frister for 2019 framgår av KDs tildelingsbrev som etatsstyrer (som inkluderer oversikt over tidsfrister for Forskningsrådets leveranser av årsrapport, halvårsrapportering, forslag til store satsinger etc.)

Vi ber om at innholdet i dette tildelingsbrevet gjøres kjent for aktuelle program/porteføljestyre i Forskningsrådet.

6 Planlagte styringsmøter

Det planlegges et styringsmøte etter at Helse- og omsorgsdepartementet har mottatt Årsrapport 2018 (dvs møte i løpet av mai/juni 2019), og når departementet har mottatt Budsjettforslag for 2021 (dvs. møte i løpet av november/desember 2019).

Med vennlig hilsen

Espen Aasen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Maiken Engelstad
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi;

Arbeids- og sosialdepartementet
Helsedirektoratet

Direktoratet for e-helse
Folkehelseinstituttet
De regionale helseforetakene

Kunnskapsdepartementet

Riksrevisjonen

Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet

Nærings- og fiskeridepartementet

Landbruks- og matdepartementet

8007 Dep. 0030 Oslo

Postboks 8130 Dep 0032 OSLO

Postboks 7000 St. Olavs plass 0030
OSLO

Verkstedveien 1,
Lovisenberggata 8, 0277, OSLO

Postboks 8119 Dep 0032 OSLO

Storgt. 16 0155 OSLO

Postboks 8036 Dep 0030 OSLO

Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

Postboks

Vedlegg 1 Oppdrag i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Forskningsrådet, med forbehold om mindre endringer

4.1. Oppdrag til Forskningsrådet og Helsedirektoratet om å bidra i rapportering på forskningsindikatorne i kompetansesentrene utenfor spesialisthelsetjenesten

- Forskningsrådet bes om i samarbeid med Helsedirektoratet å forberede de tiltak som må iverksettes for at tilskuddsmidler til forskning i forsknings- og kompetansesentrene utenfor spesialisthelsetjenesten overføres Forskningsrådet. Videre at det legges til rette for at resultatbasert finansiering innføres gradvis for sentrene fra 2020 .

4.2. HelseOmsorg21 arbeidet

- Forskningsrådet videreutvikler HelseOmsorg21-monitoren i tråd med formålet, herunder videreutvikle monitoren til å inkludere forskning og innovasjon i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og innovasjon og næringsutvikling innen helse og omsorg.
- HelseOmsorg21-monitor skal inkludere statistikk om helsenæringen som er utviklet av SSB på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet.
- HelseOmsorg21-rådet har fått utsatt frist til 1. april 2019 (opprinnelig 1. juni 2018) om å gjennomføre en egenvurdering av sitt arbeid, arbeidsform, prioriteringer, størrelse mm og gi en anbefaling til departementene om HelseOmsorg21-rådet skal videreføres etter juli 2019 og evt. i hvilken form.

4.3 Oppbygging av forskningssvake områder

- Det bes om at Forskningsrådet gjennomfører en vurdering av virkemiddelet miljøstøtte for å bygge opp forskningssvake områder der det etter nasjonal utlysning av forskningsmidler øremerkes midler i opptil 10 år til ett miljø, og effekter og utfordringer etter at disse midlene avvikles . Helse- og omsorgsdepartementet har gjort dette ved flere anledninger eksempelvis innen helseøkonomi, muskel- skjelett, rus, rehabilitering, omsorgsforskning mv.